

Vergaderjaar 2021–2022

21 501-34

Raad voor Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport

30 645

Voorstel van wet van de leden Dezentjé Hamming-Bluemink en Groot houdende wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en enige andere wetten ten behoeve van de rechtsbescherming met betrekking tot de administratieplicht en controlehandelingen van de fiscus

Nr. 381

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 maart 2022

Hierbij stuur ik u het verslag van het cultuur/AV-deel van de informele Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport Raad (OJCS-Raad) die op 7 en 8 maart jl. plaatsvond.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
G. Uslu

MEDIA – 7 MAART 2022

Situatie in Oekraïne en gezamenlijke verklaring met steunbetuiging door de ministers voor cultuur en media

In de informele OJCS-Raad voor Cultuur en Media gehouden op 7 en 8 maart 2022 in Angers werd een gezamenlijke verklaring met steunbetuiging aangenomen over de situatie in Oekraïne door de ministers voor cultuur en media¹.

Het voorzitterschap veroordeelde de acties van Rusland en sprak solidariteit uit voor Oekraïne, alsmede de noodzaak tot ondersteuning. Ook werd de voorliggende verklaring van cultuur- en mediaministers toegelicht. Vervolgens kreeg de Oekraïense Minister voor cultuur en media het woord en heeft hij de situatie in Oekraïne toegelicht.

De discussie werd vanuit de Europese Commissie ingeleid door Commissaris Vera Jourova en Commissaris Thierry Breton die uitspraken zich grote zorgen te maken om de veiligheid van journalisten die in Oekraïne in oorlogsgebied werken. Ook werd het belang van de Media Freedom Act onderstreept, die de Europese Commissie van plan is eind juni of begin juli te presenteren.

Veel lidstaten veroordeelden de acties van Rusland en spraken solidariteit uit voor Oekraïne en de noodzaak tot ondersteuning, o.a. door de oprichting van speciale nationale cultuur- en mediafondsen en de inzet van middelen via Creative Europe. Nederland heeft steun uitgesproken aan de mensen in Oekraïne en de culturele en humanitaire wrede daden die nu in Oekraïne worden begaan veroordeeld. Daarnaast heeft Nederland – net als de andere aanwezige lidstaten – aangegeven achter de voorliggende verklaring te staan, opgesteld door het Franse voorzitterschap. Ook het belang van mediavrijheid en mediapluralisme in deze tijd van Russische desinformatiecampagnes is benadrukt.

Het voorzitterschap heeft de lidstaten bedankt voor het commentaar en de genomen maatregelen. Er werd geconcludeerd dat er brede steun voor de verklaring is en deze is unaniem aangenomen.

Beleidsdebat over de toekomst van de media in Europa en beleidsdebat over de vindbaarheid van Europese content in de digitale wereld

Vanwege het ingelaste agendapunt over de situatie in Oekraïne zijn de twee beleidsdebatten over media samengevoegd en ingekort.

Het beleidsdebat audiovisueel/media ging over de toekomst van de media in Europa en welke rol lidstaten kunnen spelen bij het consolideren van het media businessmodel en hoe pluralisme en onafhankelijkheid van de media kan worden gewaarborgd. Tevens ging het over de belemmeringen voor de vindbaarheid van Europese werken online en hoe deze overwonnen kunnen worden om de vindbaarheid van Europese werken te bevorderen, onder andere door middel van een Europese strategie. Vervolgens lichtte het voorzitterschap het onderwerp kort toe en opende het debat.

Vanuit de Europese Commissie spraken Eurocommissarissen Thierry Breton en Vera Jourova uit blij te zijn met de steun voor het tegengaan van Russische propaganda. Commissaris Breton benadrukte dat transpa-

¹ Declaration of the European Ministers responsible for Culture, Audiovisual and Media | Rapport | Rijksoverheid.nl

rantie en onafhankelijkheid van media in de EU moet worden vergroot en dat investeren in deze sector aantrekkelijker zou moeten worden. Commissaris Jourova gaf aan dat de Europese Commissie nadenkt over regulering van media platforms en benadrukte het belang van gedragscodes voor desinformatie.

Verschillende lidstaten gingen in op de rol die zij – maar ook de EU – kunnen spelen in het herstel van het vertrouwen van het publiek in de media en hoe transparantie kan worden verbeterd. Lidstaten ondersteunden unaniem de noodzaak tot het zetten van stappen door zowel lidstaten als de EU, echter werd benoemd dat het subsidiariteits- en proportionaliteitsbeginsel in acht dient te worden genomen. Verder benadrukten verschillende lidstaten de speciale rol voor educatie en bewustwording van jongeren om het belang van pluralisme en onafhankelijkheid van de media te garanderen.

Nederland heeft aangegeven dat kwaliteitsjournalistiek nu meer dan ooit van belang is en gaf aan de financiering voor onderzoeksjournalistiek te hebben opgehoogd. Daarnaast verwelkomde Nederland de EU monitor over mediapluralisme en transparantie en benadrukte het belang van redactionele onafhankelijkheid voor mediavrijheid.

CULTUUR – 8 MAART 2022

Beleidsdebat «Naar een actieplan tegen de illegale handel in cultuurgoederen»

Het beleidsdebat Cultuur ging over het belang van een actieplan tegen de illegale handel in cultuurgoederen. Het debat werd geopend door de voormalig Franse Minister voor Cultuur Catherine Trautmann en Eurocommissaris Mariya Gabriel. Hierbij werd het belang van additionele maatregelen tegen de illegale handel in cultuurgoederen en cultureel erfgoed benadrukt. Het actieplan van de Europese Commissie zal in 2022 verschijnen en zal voorgegaan worden door een consultatie.

De lidstaten verwelkomden het door de Europese Commissie aangekondigde actieplan tegen de illegale handel in cultuurgoederen. Goede samenwerking tussen alle relevante stakeholders werd gezien als essentieel, zowel op nationaal vlak als op EU-niveau. Databases dienen beter op elkaar aangesloten te worden.

Tijdens dit beleidsdebat gaf Nederland aan dat de bescherming van cultureel erfgoed voor zowel de huidige als toekomstige generaties van groot belang is. Nederland sprak uit het door de Europese Commissie aangekondigde actieplan en de voorafgaande consultatie te verwelkomen. Daarnaast werd het belang van nauwere samenwerking onderstreept, alsmede de noodzaak om meer onderzoek te doen naar de omvang van illegale handel om deze beter in kaart te brengen. Nederland heeft aangeraden een open dialoog aan te gaan met belangrijke stakeholders zoals musea en de kunstmarkt om elkaar te informeren over nieuwe ontwikkelingen.

Beleidsdebat over hoe het Europese erfgoed versterkt en gepromoot kan worden (met speciale aandacht voor het Europees Erfgoedlabel en de Commissieaanbeveling over een gemeenschappelijke Europese dataroom voor cultureel erfgoed)

In het tweede beleidsdebat Cultuur werd gesproken over hoe het Europese erfgoed versterkt en gepromoot kan worden, met speciale aandacht voor het Europees Erfgoedlabel en de Commissieaanbeveling

over een gemeenschappelijke Europese dataruimte voor cultureel erfgoed.

Uit de discussie is gebleken dat het Europees Erfgoedlabel door lidstaten wordt gewaardeerd, maar het label dient zichtbaarder en inclusiever gemaakt te worden door onder andere meer (categorieën) sites toe te voegen en uit te breiden naar Europese landen buiten de EU. Er was veel steun voor de gemeenschappelijke Europese dataruimte, echter werd er aangegeven dat hierbij wel rekening dient te worden gehouden met nationale digitaliseringsstrategieën.

Nederland heeft het belang van gedeeld Europees erfgoed onderstreept. Daarnaast werd er gesproken over het belang van het hierbij betrekken van de jeugd. In dit kader deelde Nederland een podcast te hebben gemaakt over de Nederlandse erfgoedsites, specifiek met de jeugd als doelgroep. Nederland heeft interesse geuit voor de gemeenschappelijke Europese dataruimte voor cultureel erfgoed, maar tegelijkertijd aangegeven dat het vragen oproept over de rol van Europeana en de mogelijke toename van administratieve lasten.